

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G., nar. X., N., R.**, zastúpený JUDr. J.K., advokátom, H., X., proti žalovanému **S., a.s., K., X.**, IČO X., zast. JUDr. M.H., advokátom K., X., **o zaplatenie 16 596 959, 44 Eur (500 000 000,- Sk) s príslušenstvom**, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07. marca 2008 č. k. 16 Zm 1314/04-93, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07. marca 2008 č. k. 16 Zm 1314/04-93 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Podaním zo dňa 30. decembra 2004 žiadal žalobca o oslobodenie od súdneho poplatku za návrh na začatie konania. V žiadosti uviedol, že pred viedenským obchodným súdom je proti nemu vedené vyrovnacie konanie z dôvodu, že ručil ako akcionár osobným majetkom za finančné záväzky obchodnej spoločnosti C.. Touto skutočnosťou bola zapríčinená jeho nepriaznivá majetková situácia nedovoľujúca mu vyrubený súdny poplatok zaplatiť.

Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 07. marca 2008, č. k. 16 Zm 1314/04-93 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pri posudzovaní žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je treba skúmať, či sú splnené kumulatívne obe zákonné podmienky ustanovenia § 138 O. s. p., teda majetkové pomery účastníka a súčasne aj druhá podmienka, že u účastníka nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Uviedol ďalej, že zmenka bola remitentom indosovaná na žalobcu ako fyzickú osobu, ktorý je podnikateľom a na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz. Súd prvého stupňa zastával názor, že s podnikateľskou činnosťou je spojené aj riziko, že podnikateľ sa môže dostať do nepriaznivej hospodárskej situácie, pričom toto riziko nie je možné preniesť na štát a z toho dôvodu uplatňovať oslobodenie od súdnych poplatkov. Mal tiež za to, že zo strany žalobcu ide o zrejme bezúspešné bránenie práva, a to z dôvodu, že v predmetnej veci nebol vydaný zmenkový platobný rozkaz, pretože predložená zmenka bola vyhodnotená ako neplatná, nakoľko je v nej uvedený neurčitý údaj splatnosti a neurčité označenie toho, komu alebo na rad koho sa má platiť.

Proti uzneseniu podal žalobca dňa 02. apríla 2008 odvolanie, na základe ktorého žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a oslobodil žalobcu od platenia súdnych poplatkov. Argumentoval tým, že právne závery súdu o formálnych vadách zmenky sú diskutabilné s ohľadom na jej cudzojazyčnosť a na to nadväzujúcu možnosť nepresného prekladu, ako aj s ohľadom na súdnou praxou na Slovensku doposiaľ neriešenú otázku možnosti vystaviť zmenku na doručiteľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal odvolanie žalobcu a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p. môže súd na návrh priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Z citovaného ustanovenie zákona vyplýva, že pre posúdenie dôvodnosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov sú rozhodujúce majetkové pomery účastníka, výška súdneho poplatku a povaha spoplatňovaného úkonu. Súčasne je rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva.

Súd prvého stupňa správne konštatoval, že na oslobodenie účastníka konania od platenia súdnych poplatkov musia byť kumulatívne splnené dve podmienky, a to nepriaznivé majetkové pomery účastníka konania a pritom nesmie ísť o svojvoľné alebo

zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Mal za to, že zo strany žalobcu ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, pretože predložená zmenka bola vyhodnotená ako neplatná z dôvodu, že je v nej uvedený neurčitý údaj splatnosti a neurčité označenie toho, komu alebo na rad koho sa má platiť.

Nepriзнание oslobodenia z dôvodu zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva treba starostlivo zvažovať, pretože ide o určitú prejudíciu výsledku sporu. Súd prvého stupňa konštatoval zrejme bezúspešné bránenie práva žalobcu z dôvodu neplatnosti zmenky. Záver súdu prvého stupňa o neplatnosti predloženej zmenky z hľadiska splnenia jej náležitosti v tomto štádiu konania nie je možné považovať za nepochybný, preto je aj jeho konštatovanie ohľadne zrejmej bezúspešnosti uplatňovania alebo bránenia práva žalobcom predčasné.

Skúmanie majetkových pomerov žalobcu súdom prvého stupňa nemožno považovať za dostačujúce. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že je potrebné za každých okolností skúmať majetkové pomery účastníka konania bez ohľadu na skutočnosť, či je podnikateľom alebo fyzickou osobou.

Z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p.), v ktorom bude úlohou súdu opäť posúdiť splnenie podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 17. júna 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková

